31. mája 2025

Meditačný obsah č. 295

Pre nasledovnú meditáciu by mali vety z predošlého listu ešte raz dospieť do koncentrácie. Zaoberanie sa je rozčlenené na tri časti, ktoré, ak sa rozvíjajú, sa navzájom dopĺňajú do jedného ľudského povznášajúceho postoja.

Je to estetický a morálny postoj, keď po prvé človek chráni a zachováva individualitu iného a myslí na to, ako pre ňu zriadiť čo najlepší poriadok; po druhé, keď človek múdro skúma skutky, slová a činy podľa pravdy, v prípade potreby ich sprevádza konštruktívnou kritikou a uvádza ich do správneho svetla pozorovania; a nakoniec po tretie, keď človek prekoná sám seba prostredníctvom väčšieho, odvážneho Ja a čelí životu bez závislosti a s rozlišovacou schopnosťou.

Zaujímavé je poznamenať, že slovo „kritika" dnes v bežnej reči znamená negatívny životný návyk, a preto je sprevádzané nepríjemnými pocitmi. V princípe však kritické a vedomé pozorovanie znamená schopnosť nastaviť úsudok človeka tak, aby sám u seba stále viac a viac prekonával subjektivitu, ba dokonca aby nenarušil druhého človeka, ale ho podporil a otvoril pre lepšie stanovisko v živote.

Filozof Kant ako kritiku označoval reflektujúce rozlišovanie platnosti a hraníc ľudských schopností alebo posudzovanie po sebe zoradených filozofických tvrdení. Rovnako Hegel používal tento pojem veľmi často a myslel ním systematické skúmanie hraníc nejakej náuky, dogmy, systému pojmov alebo tvrdenia.1

V mojom článku z 21. mája na mojej internetovej stránke som si dovolil znázorniť rozdiel medzi ohováračskou kritikou a konštruktívnou kritikou a navyše sformulovať ideál, ktorý úzko súvisí so schopnosťou ľudského usudzovania.2 Celkovo článok obsahuje veľmi hlboké a meditatívne výpovede.

Touto meditáciou dospeli doterajšie témy k predbežnému uzavretiu. Nasledujúce meditácie sa zamerajú na úvahy o čakrách a ich obsahového významu. V praxi môžu byť o niečo ľahšie dostupné.

Ďalšie zdroje:

1) Slovo „kritika" Slovo „kritika" súvisí so schopnosťou niečo posudzovať, rozlišovať a hodnotiť. Jeho korene siahajú do gréčtiny, kde „kritikē" znamenalo schopnosť úsudku.

2) Zaujímavý je nasledovný citát od Kanta:

Inak vnímam všeobecné ľudské chápanie čisto z môjho vlastného hľadiska; teraz sa staviam do pozície cudzieho a vonkajšieho rozumu a pozorujem svoje úsudky vrátane ich najtajnejších spúšťačov z pohľadu iných.

Poznámky:

[1] info z internetu - wikipedia

[2] Heinz Grill: https://heinz-grill.de/kritik-schmaehung-standpunkt/

[3] Immanuel Kant: Sny duchovne vnímajúceho objasnené prostredníctvom snov metafyziky

meditácia č.294 < späť zoznam meditačných obsahov vpred > meditácia č.296